

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR SAUDO ARABIJOS KARALYSTĖS
VYRIAUSYBĖS SUSITARIMO DĖL ORO SUSISIEKIMO RATIFIKAVIMO“
PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo ratifikavimo“ (toliau – Ratifikavimo įstatymas) projektas parengtas siekiant įvykdyti būtinas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas procedūras 2024 m. gruodžio 2 d. Rijade pasirašyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Saudo Arabijos Karalystės Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo (toliau – Susitarimas) įsigaliojimui.

Susitarimo 38 straipsnis nustato, kad Susitarimas įsigalioja tą dieną, kurią diplomatiniais kanalais gaunamas paskutinis kurios nors Susitariančiosios Šalies kitai Susitariančiai Šaliai siunčiamas pranešimas apie tai, kad ji atliko šiam Susitarimui įsigaliojti būtinas atitinkamas teises procedūras.

Siekiant įgyvendinti Susitarimo 38 straipsnio nuostatas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 straipsnio 16 punktu ir 138 straipsnio pirmosios dalies 6 punktu, parengtas ir teikiamas Ratifikavimo įstatymo projektas. Ratifikavimo įstatymo priėmimas užtikrins sklandų Susitarimo įsigaliojimą, o Susitarimo įsigaliojimas sudarys prielaidas plėtoti dvišalį bendradarbiavimą su Saudo Arabijos Karalyste civilinės aviacijos srityje.

Susitarimo tikslas – plėtoti dvišalį bendradarbiavimą oro susisiekiimo srityje, apibrėžti teises sąlygas reguliariajam oro susisiekiimui vykdyti ir spręsti susijusius bendradarbiavimo klausimus. Susitarimas prisidėtų prie reguliariųjų skrydžių geografijos plėtos bei dvišalio bendradarbiavimo stiprinimo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Ratifikavimo įstatymo projekto ir Susitarimo sudarymo iniciatorė yra Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministerija.

Ratifikavimo įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos susisiekiimo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės (vadovas – Gytis Mažeika, tel. +370 659 35 155, el. p. gytis.mazeika@sumin.lt) vyresnioji patarėja Aušra Gobienė (tel. +370 699 37 871, el. p. ausra.gobiene@sumin.lt), patarėja Laima Labutienė (tel. +370 660 44 574, el. p. laima.labutiene@sumin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Nesant galiojančio dvišalio susitarimo, oro linijų bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 44 straipsnio 2 dalimi, gali kreiptis dėl laikinojo leidimo vykdyti reguliariusius skrydžius konkrečiu maršrutu, o vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 45 straipsniu – dėl leidimo vykdyti nereguliuosius komercinius skrydžius. Leidimas vykdyti nereguliuosius komercinius skrydžius galioja tik jame nurodytam skrydžių skaičiui ir jame nurodytu laiku ir negali būti pratęstas.

Leidimų vykdyti reguliariojo ir nereguliuosio oro susisiekiimo išdavimo ir atšaukimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 17 d. nutarimas Nr. 285 „Dėl Lietuvos Respublikos oro erdvės organizavimo taisyklių patvirtinimo“).

Paminėtina, kad abi valstybės – Lietuvos Respublika ir Saudo Arabijos Karalystė – yra Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) narės, taip pat abi šalys, siekdamos apsaugoti civilinę aviaciją nuo neteisėtų veiksmų, yra prisijungusios prie 1963 m. rugsėjo 14 d. Tokijuje pasirašytos Konvencijos dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose, 1970 m. gruodžio 16 d. Hagoje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su neteisėtu orlaivio pagrobimu, 1971 m. rugsėjo 23 d. Monrealyje pasirašytos Konvencijos dėl kovos su smurtu prieš civilinės aviacijos saugumą, 1988 m. vasario 24 d. Monrealyje pasirašyto jos papildomo Protokolo dėl kovos su smurtu tarptautinę

civilinę aviaciją aptarnaujančiuose oro uostuose ir 1991 m. kovo 1 d. Monrealyje sudarytos Konvencijos dėl plastikinių sprogstamųjų medžiagų žymėjimo aptikimo tikslais ir vadovaujasi jų nuostatomis, taip pat bet kurios kitos abi Susitariančiąsias Šalis saistančios konvencijos ar protokolo nuostatomis.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus Ratifikavimo įstatymą ir įsigaliojus Susitarimui, sukuriama nauji dvišaliai teisiniai santykiai, apibrėžiantys reguliariojo oro susisiekimo tarp Lietuvos Respublikos ir Saudo Arabijos Karalystės vykdymo sąlygas.

Pagrindinės Susitarimo teisinio reguliavimo nuostatos (*atitinkančios Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijoje (Čikagos konvencijoje) bei Europos Komisijos Mobilumo ir transporto generalinio direktorato 2010 m. balandžio 8 d. rašte Nr. MOVE E1/MG/alm D (2010)58526 numatytų tipinių oro susisiekimo susitarimų straipsnių nuostatas*): oro linijų bendrovių paskyrimas – Susitariančiosios Šalys turės aiškiai apibrėžtą mechanizmą dėl oro linijų bendrovių paskyrimo vykdyti reguliariųjų oro susisiekimą nustatytais maršrutais; veiklos leidimų išdavimas ir atšaukimas – nustatomos sąlygos ir procedūros, kaip oro linijų bendrovėms išduodami ar atšaukiami leidimai vykdyti skrydžius; tarifų taikymas – reglamentuojami tarifų nustatymo ir taikymo principai, siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir skaidrumą; aviacijos saugumas ir skrydžių sauga – apibrėžiamos priemonės, skirtos užtikrinti aviacijos saugumą ir skrydžių saugą pagal Čikagos konvencijos standartus; pažymėjimų ir licencijų pripažinimas – Susitariančiosios Šalys pripažins viena kitos išduotus pažymėjimus ir licencijas, taip palengvindamos bendradarbiavimą; antžeminių paslaugų teikimas – nustatomos antžeminių paslaugų teikimo oro uostuose sąlygos; degalų apmokestinimas – nuostatos dėl degalų apmokestinimo; orlaivių nuoma – nustatomos sąlygos dėl orlaivių nuomos, užtikrinant lankstumą ir sklandų skrydžių organizavimą.

Susitarimui įsigaliojus bus sukurta aiški teisinė bazė vykdyti dvišalius reguliariusius skrydžius.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Ratifikavimo įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus Ratifikavimo įstatymą, tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ratifikavimo įstatymo priėmimas tiesiogiai neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Ratifikavimo įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Ratifikavimo įstatymą ir įsigaliojus Susitarimui, nereikės priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Ratifikavimo įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Ratifikavimo įstatymų projekte nėra sąvokų ir jas

įvardijančių terminų, kurie turėtų būti įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Ratifikavimo įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Ratifikavimo įstatymą ir įsigaliojus Susitarimui, priimti įgyvendinamųjų teisės aktų nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Ratifikavimo įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Ratifikavimo įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

„Susitarimo dėl oro susisieikimo ratifikavimas“, „Saudo Arabija“, „oro linijos“, „veiklos leidimai“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.